

Pædagogisk vejledning til

Kære Bluitgen

Latteren i hjertet

Udarbejdet af
Inge Helle og Hanne Schriver

Indholdsfortegnelse

Til læreren	4
Fælles Mål 2009	4
Genre	4
 Viden til læreren	5
Førlæsning	5
Ind i romanen – oplæsning	5
Under læsning	7
Efter læsning	7
Afsluttende individuel opgave.	7
Perspektivering	7
Hvis du/I vil finde andre skønlitterære tekster, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig. Tekster som findes i udlånssamlingen . . .	9
 Hvis du/I vil finde tv-udsendelser, der kan købes hos CFU.	9
 Udsendelser, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig.	9
 Bilag 1: Eiler Jensen: Jeg vil blive jinn og hævne mig. Børn & Bøger 2/2010	10
Bilag 2: Ordkort	12
Bilag 3: Boganmeldelse	13
Bilag 4: Links	14
Bilag 5: Karen Ravn: Lærerruddannelsen skal akkrediteres. Uddrag. Elektronisk nyhedsbrev mandag d. 14.3. 2011.	15
Bilag 6: Dansklærerforeningens Forlagsomtale	16

Til læreren

Ud fra arbejdet med at lave en pædagogisk vejledning til *Latteren i hjertet*, anbefaler vi, at romanen indgår i danskundervisningen fra 8. klasse - 10. klasse.

Vi mener, at roman er god og velegnet til undervisning i overbygningen.

Den bliver bedst, når den bliver brugt i sammenhæng med interkulturel undervisning og samfundsfag. Den skal ikke stå alene. Den berører mange vigtige emner i et multikulturelt og globalt samfund. Den handler om traumatisering, krig, krigens spor gennem generationer og kulturelle og religiøse traditioner. Derfor henviser vi også til materialesætet, nettet og andet materiale, som kan give for forståelse og perspektivere.

Almene emner som skilsmisse, far-søn-forhold, overgangen fra barn til voksen og forelskelse indgår i romanens univers.

Noget af det stof og de opgaver vi inddrager går fra fiktionens ubestemte krigsområde til konkrete materialer så som tv-udsendelser og netsider med opgaver, der går tæt på virkelighedens danske krigsengagement ude i verden. Derfor er det også noget, du skal tænke over i forhold til, hvordan du griber undervisningsforløbet an. Er der fx en elev, der har mistet en storebror? Eller en elev, hvis far er stærkt traumatiseret? Eller en elev fra en flygtningefamilie, hvis mor blandt flere fysiske ar fx har to brune pletter fra cigaretterne (*Latteren i hjertet* s. 11)? Så er der nok noget, du skal have snakket om, inden I går i gang - eventuelt skal du også tale med forældre.

Vi har valgt, at gruppeopgaverne dels er centreret om centrale personer, emner og sproglige iagttagelser.

I arbejdsformen er vi inspireret af Cooperative Learning, fordi det giver eleverne så mange muligheder for at være sprogligt aktive og nysgerrige.

Læs eventuelt her om metoden:

www.folkeskolen.dk/ObjectShow.aspx?ObjectId=55413

It er en naturlig del i forhold til nogle af vores opgaver, da vi henviser med mange links, og den ene individuelle opgave kan laves som en digital plakat.

Romanen lægger for os at se op til at være nysgerrige, opsøgende, ja være en slags detektiver. Den fremmer i sin konstruktion den aktive læseindstilling*.

Vær opmærksom på, at vi i følgende kapitler peger på andre materialer, som du kan låne eller bestille hos CFU: *Perspektivering*

Hvis du/I vil finde andre skønlitterære tekster, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig. Tekste som findes i udlånssamlingen

Hvis du/I vil finde tv-udsendelser, der kan købes hos CFU. Udsendelser, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig

Fælles Mål 2009

De udvalgte slutmål er trukket frem, fordi de har en særlig relevans i forhold til temaet.

Dansk som andetsprog slutmål efter 9.klasse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- diskutere etiske, sociale, kulturelle og sproglige emner ud fra egne og andres iagttagelser og erfaringer samt ud fra universelle værdier
- sammenligne og perspektivere tekster med udgangspunkt i forskellige kulturelle baggrunde
- diskutere og reflektere over egen viden om kulturelle ligheder og forskelle inden for forskellige emner med henblik på uddannelse og deltagelse i samfundslivet i Danmark

Dansk slutmål efter 9. klasse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer
- udvikle sproglig og kulturel kompetence til brug i en globaliseret verden

Dansk slutmål efter 10. klasse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- indgå i et mangesproget samfund og tilegne sig andre sprog

I læseplanen for 10. klassetrin står der blandt andet følgende.

Undervisningen i 10. klasse omfatter især

- faktaprogrammer i elektroniske medier og film: nyhedsudsendelser og fx reportager, montager
- mediepræsentationer (jf. den kreative evalueringsopgave)

Genre

For os at se skal romanen ikke læses som en ubetinget realistisk skildring af krigen i Afghanistan, bl.a. fordi vi ikke får at vide, at hovedhandlingen foregår i et bestemt land. Der er mange spor, der peger på, at det kan være Afghanistan, men spørgsmålet er åbent, og der ligger romanens styrke. Det, der sker mellem mennesker i krig, kunne ske hvor som helst i verden.

Det er romanens styrke, at den er åben og ubestemt, fordi den trækker krig og krigsproblematikker op på et overordnet og til dels abstrakt niveau. Hvad sker det? Hvad sker der med pigen? Med drengen? Med pigens

familie? De tre har sat mest på spil. Derfor stiller vi eleverne de tre spørgsmål i efterlæsningen.

Viden til læreren

I Bilag 1 finder du en artikel fra Børn & Bøger, som indeholder en genfortælling og hjælp til analyse samt en vurdering. Den er nyttig at læse, før du går i gang. Artiklen er indsat med tilladelse fra Børn & Bøgers redaktør, Gitte Frausing.

I afsnittet *Hvis du/I vil finde tv-udsendelser, der kan købes hos CFU. Udsendelser, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig* anbefaler vi nogle tv-udsendelser, som vi har vurderet er anvendelige i forløbet. På listen over tv-udsendelserne står vores kommentarer ud for titlerne.

Førlæsning

Du kan få inspiration og hente hjælp til elevernes forforståelse i de nævnte materialer og indernetsider.

CFU's Interkulturelle kasser (i-kasser) du kan låne dem her:

http://www.viacfu.dantekdrift.dk/libraryweb/resultat_bw.aspx?bibID=alle

Mellemfolkesligt Samvirkes ungdomsblad Zapp 1 2010 indeholder fakta og information om krig og fred i Afghanistan: <http://www.ms.dk/sw169737.asp>

På denne hjemmeside kan du få mere viden om totur og traumatiseringer: www.cett.dk

Denne hjemmeside er for fagfolk, der søger råd og vejledning om de særlige situationer, der kan opstå mødet med nydanskere, der har krig, tortur og flugt som en del af deres personlige bagage:

<http://www.traume.dk> > undervisning og pædagogik

Familienetværket på facebook – en sammenslutning med støtte og hjælp til pårørende til soldater, der er udstationeret:

<http://www.facebook.com/group.php?gid=33571608594>

Denne folder er til fagfolk, der har elever, hvis pårørende er udsendt som soldat:

<http://www.forsvaret.dk/paarorendeportalen/publikationer/Documents/Professionelle%20i%20baglandet.pdf>

Der er stor forskel på, hvordan familien reagerer, men det er normalt, at de reagerer.

Du kan gøre følgende:

1. Inden eleverne får udleveret romanen, laver du en ordleg med dem. Kopier bilag 2. På bilaget står anvisninger til den praktiske brug.
2. Makkerarbejde med ordkortene. På skift trækker den ene elev et kort fra bunken og læser op. Den anden elev svarer. Det gøres først med ordet Latteren og dernæst hjertet.
3. Litteratursamtalen i fællesskab om, hvad makkerparrene er nået frem til ved de forskellige kort. Be-

mærk, at begge ord står i singularis bestemt form.

4. Dernæst kommer opsamlingen på titlen i sin helhed:

- Hvad tror I. en roman handler om, når den hedder:
- Latteren i hjertet?
- Hvad tænker du i forhold til farvevalg?
- Hvad tænker du i forhold til omslagets motiver?

Ind i romanen - oplæsning

Oplæsning er en god indgang til at komme ind i romanen, og her kan forfatterens oplæsning bruges.

Kåre Bluitgen læser de første 2 kapitler op på:

<http://www.youtube.com/watch?v=Cwkqi06yOZo>

Under læsning

Gruppearbejde – makkerpar. Hvis klassen er stor, skal nogle opgaver gå igen.

Eleverne skal parvis finde eksempler. Vi har givet nogle eksempler ud for de enkelte opgaver.

- Kåre Bluitgen – biografisk og bibliografisk læsning - ud af bogen med fokus på et politisk engagement
- Hvad tænker drengen? Gå ind i drengens verden
Fx Måske ligner jeg far lidt. Sådan lidt rastløs (s. 10) Nu begyndte eventyret (s. 14) "Far, jeg vil have hende med," siger jeg som et lille barn, for nu vil jeg have, at der er én, der tager over og ordner alt for mig. Far, Gud, eller bare nogen. /s. 129) Jeg spekulerer på, om det er ankomsten eller afskeden, jeg om nogle år mest vil huske. (s. 132)

- Moren

Fx Mor var ikke meget for den tur. Ja, hun var faktisk meget imod den.(s. 9) Men inde i hans burde mors være. Med ringe og neglelak og de to brune pletter fra cigaretterne. Jeg skulle knuge dem sammen, gøre to til én, som en almægtig gud(s. 11)

- Far

Fx "Jeg elsker dig, min søn," sagde han(s. 21) "Men man må da kunne gøre noget?" "Det gør vi jo også. Vi må ændre folks tankegang. Men det tager generationer." "Men skulle man så ikke støtte dem, der faktisk tænker sådan lidt anderledes allerede nu?" "Jeg ved godt, hvad du snakker om. Eller hvem. Og vi er enige. Men man kan ikke bare lige lave verden om sådan på én gang." Han provokerede mig. Jeg gav igen ved at spørge dumt: "Hvorfor ikke?" Han sprang op, så stolen væltede bagud, og så hamrede han en knytnæve i bordet: " Det kan man bare ikke! Fat det! Jeg har prøvet! Jeg har fandme prøvet!" (s. 77) "Jo, men de ville få svært ved at klare sig i Danmark", sagde far. Vores diskussion har varet i over en time. "Jeg tror man vil gøre en del for at hjælpe dem idet, de kalder for nærområdet."(s. 124) "Jeg forstår det godt. Jeg har aldrig mødt en pige som hende. Hun overgår selv din mor i den alder". (s. 132)

- Pigen – og pigen som symbol med intertekstuel reference til Jeanne D'Arc. Hun kaldes også Vølven (undersøg referencen).

Fx Forrest kørte en pige med langt, flagrende hår på en

cykel. Bag hende hujede en flok drenge i bare tæer og lange snavsede kjortler ... Pigen fortsatte lige mod os. Hun lo, og råbte stadig. Lige foran mig blokerede hun baghjulet, så støvet rejste sig i en sky, der ligesom forsigtigt folte ved mine fremmede rene bukser. Hun blev stille for et øjeblik, men hun var ét stort smil... (s. 18- 19). "Vølven, kalder vi hende. Hun er godt nok anderledes. Hun lever livet farligere end de specialtropper, amerikanerne har oppe i bjergene." (s. 19). "I'm back!" råbte hun. "I am never defeated! My army is strong!" (s. 46). De dage, hvor hun først kørte hjem, når det var blevet mørkt, og det var de fleste, efter hun havde fået lykten, ville jeg gerne have haft hende til at sende en sms, når hun var kommet hjem... (s. 54) Mødet med bibliotekaren: "Books," sagde bibliotekareren så. "Dangerous:" ...Han prøvede igen at undgå vejens huller med sin værdifulde last af lærdom, magi og udstregede ansigter, men det var et rent tilfælde, at han ikke blev ramt af nogle af de sten, der blev kylet efter ham. Hun gik næsten amok (s. 70 - 71). Så kunne jeg kende hende igen. Hun tippede lige hovedet en smule bagover og brød så ud i latter med lukkede øjne og åben mund. Men kun et kort øjeblik. Så blev hun igen alvorlig. (s. 58) Hun blev langsomt sig selv, men det fandenivoldske var væk. En tristhed, som jeg frygtede kun var begyndelsen til noget værre, havde kastet vand på gløden i hendes øjne. Og måske sad hun med sit liv sidste tre bøger. (s. 124) Hun er vild med H. C. Andersen(s. 128)

- Pigens familie

Fx Hendes far vovede ikke at protestere, end ikke at kigge den unge mand i øjnene (s. 58). Hendes far stod med armene ned langs siden og så på. Hendes mor havde trukket tørklædet for ansigtet. Også jeg var blot en lamslået tilskuer(s. 71). "... Desuden er der mange, der mener, at piger ikke skal have en uddannelse" (s. 77). Storesøsteren syr røde og blå tråde i noget, der sikkert er brudeudstyr, hun aldrig får brug for. Men uden drømme er det ikke afmægtighed, så er det udslettelse. Så er vi intet overhovedet (s. 107).

- Taliban

FX For så sagde læreren, at da oprørerne var her, så fik man ti slag over ryggen for at le på gaden" (s. 22). Den, der ler, tænker ikke på Gud (s. 22). Men så kom Guds hellige krigere igen til magten ... (s. 76) "Nu har jeg fundet ud af, hvem det er," sagde far. Det var statuen, han mente. "Det er en tidligere præsident ... (s. 82)De ville føre os op i bjergene. Hvis vi ikke døde undervejs af forfrysninger eller fik halsen skåret over, så ville vi blive gidsler. Det værste af alt. Jeg gennemgik det hele med en underlig klarhed. Jeg kunne se både blå tæer, der faldt af, og en fåreslagterkniv, der gik fra øre til øre, så det gurglede. Hvem har ikke set det på YouTube? (s. 104).

Forslag til fremlæggelsesaktiviteter

Cirkel-fremlæggelse på de obligatoriske makkerparsopgaver. Rækkefølgen i cirklerne skal følge opgaverne på side 5 Og 6.

Den ene makker står i en inder-cirkel, den anden i en

ydercirkel. Makkerne står med front mod hinanden.

Ydercirkelens makker flytter sig til højre for at møde en ny makker. Ydercirkelens makker fortæller om, hvad hans/hendes makkerpar har arbejdet med og fundet ud af. Indercirkelens makker må spørge ind. Der byttes roller. Når læreren vurderer, at der skal skiftes, flytter ydercirkelens makker til højre.

Det forsætter, indtil det er passende at afbryde. På et tidspunkt møder eleverne det samme delemne igen. Det bliver hurtigt kedeligt, hvis de skal høre om det samme to gange...

Den varme stol

Makkerparret er ekspert på personen eller det forhold, de har undersøgt. Derfor kommer der kvalificerede svar. Makkerparret har 2 minutter til at fremlægge, derefter skal de andre stille uddybende spørgsmål.

Andre opgaveidéer

- Farvesymbolik og omslagsbillede

Farverne: rød = danskhed og grøn = islam. Hvorfor er de to farver de to kulturers farver? På omslaget er farven rød og farven grøn sammenflettet. Hvad betyder det?

- Kapiteloverskrifter og komposition

Lav et resumé over handlingen på ca. 5 linjer.

Undersøg kap. 1 og det sidste kapitel. Hvornår foregår de? Hvad er formålet med begyndelses- og afslutningskapitlet? Hvilken tid er kapitler skrevet i? Hvorfor?

Lav en linje over den fortalte tid (s. 53 og 83). Tegn en spændingskurve.

Kapiteloverskrifterne:

Jeg har et billede i mit indre

Det er fedt, det her

Hun er bare anderledes

Den, der ler, tænker ikke på Gud

De blev aldrig mætte af at se på mig

Hendes kronjuvel lå i støvet

Hun kom i karet

Hver gang var det skyggen af jinn

Vi skulle holde sammen, sagde han

De hængte ham ovre i den lygtepæl der

Jeg sad i mit eget lille paradis

Der var mennesker inde i tøjbylterne

Vi er som lam, der har fået vores ben bundet sammen

De har delt, hvad de havde, med os

Hun er en åbenbaring

Hun vil kunne læse det

Sæt overskrifterne op i to kolonner: abstrakte – konkrete. Forklar opdelingen i abstrakte og konkrete overskrifter.

Hvad betyder det, at drengens religiøse identitet og baggrund først afsløres til sidst? Hvordan virker det på læseren?

Hvad mener I om afslutningen med det dobbelte lag i forhold til krig, flygtninge og kærlighed? I forhold til drengens far og mor – drengen og pigen?

Fx Far og mor kunne ikke holde sammen. De kunne i Iran, ved jeg, de elskede hinanden fra hver deres fængselscelle, de skreg hver for sig under torturen, og de græd alene bagefter over de smerter, den anden var blevet påført (s. 131).

- Billedsprog

Side 16 *Poppeltræerne flankerede floden som opadvendte bajonetter.*

Side 60 *som en sandsæk ...*

Side 60 *som en skamfuld hund, der havde givet pote.*

Side 64 *to dage kan man leve i sine tankers fængsel. Så må man bryde ud. Jeg måtte.*

Side 109 *Vi er som lam, der har fået benene bundet sammen.*

- Overtro

Jinn er en form for ånd. Jinn er skabt af ild, mens mennesker er skabt af jord. Jinn er et luftigt væsen. Man tror, man kan blive besat af en jinn. Forelskelse kan opfattes som en besættelse af jinn.

Man siger hermede," sagde far, "at en sandstorm er, når de usynlige ånder, når jinn'erne holder fest... (s. 27). Men som dagen gik, vidste jeg, at jeg var blevet besat af en jinn. Den havde taget magten over min sandfærdighed, mine drømme og mine tanker. Jeg var magteslø

Efter læsning

Idéer til afsæt for den afsluttende klassesamtale

"Den, der ler, tænker ikke på Gud." (s. 22)

Det er en latter, der rejser fra hjerte til hjerte, om der er så et univers imellem at tilbagelægge. (s. 111)

Men samtidig har jeg dårlig samvittighed, for om nogle dage har jeg igen alt det, jeg savnede, og om en måned værdsætter jeg det igen ikke mere. (s. 123)

1. Hvad tænker du nu, når du ser titlen: Latteren i hjertet?
2. Hvad tænker du i forhold til farvevalg?
3. Hvad tænker du i forhold til omslagets motiver?
4. Hvad sker der efter romanens afslutning? Hvad sker der med pigen? Med drengen? Med pigens familie?

Afsluttende individuel opgave

- En skriftlig anmeldelse, som skal vurderes efter kriterierne til FSA skriftlig fremstilling eller FS10 2. del c skriftlig fremstilling
I bilag 3 er en fortrykt skabelon.
- En kreativ opgave i en glogster, <http://www.glogster.com>, som er en netbaseret opslagstavle. Se, hvordan det gøres på Lær IT videovejledninger. Lad eleverne se videoen, så kan de: <http://www.laerit.dk> Søg i søgefeltet på glogster.

Perspektivering

Kunst: John Kørner har malet et maleri til kronprinseparets palæ. Det er inspireret af de danske soldaters tilstedeværelse i Afghanistan. Det kan googles.

Musik: Poul Krebs har lavet en sang om hjemvendte soldater. Den hedder **Skyggernes nat** (Helmand Blues). Den kan høres på:
<http://www.youtube.com/watch?v=AHj4i3DJo7A>

Poul Krebs skriver om inspirationen på sin blog:
<http://www.myspace.com/poulkrebs/blog/476243247>

Crossover: Smiling in a War Zone. Multikunstneren Simone Aaberg Kern har skildret sin flyrejse i et gammelt Bedstemor And-fly i en crossover, der blander en dokumentarfilm med fiktive elementer.

Simone flyver fra Lille Stensved til Kabul for at opfylde en afghansk piges drøm om at flyve - og måske blive jagerpilot. Det er en farefuld og samtidig poetisk rejse.

Spillefilmen Brødre findes i udlånssamlingen:

www.viacfu.dantekdrift.dk/libraryweb/search_bw.aspx?ccl=dcn=010902192200

I dine opgivelser kan du bruge den som det tredje større fiktive værk ved FSA, og ved FS10 som den danske spillefilm. I forhold til begge prøveformer kan filmen også indgå under Andre udtryksformer, fiktion.

Der står følgende oplysninger om den i udlånsbasen:

manuskript: Anders Thomas Jensen - instruktion: Susanne Bier.

Dansk tale og sporadisk engelsk tale med danske undertekster.

TV-optagelse * 115 min. DR1, 2009.

Medvirkende: Connie Nielsen, Ulrich Thomsen, Nikolaj Lie Kaas m.fl.

Produktion: Zentropa Entertainments 14, 2004.

Michael har styr på sit liv - med en velfungerende karriere i militæret, en smuk hustru, Sarah, og to døtre. Hans lillebror, Jannik, lever derimod et driverliv på kant med loven. Da Michael, under en FN-mission i Afghanistan, bliver meldt savnet og formodes omkommet, ændres balancen mellem de to brødre for altid. Sarah søger trøst hos Jannik, som uventet tager ansvar - for sig selv og familien. Men snart står det klart, at deres følelser har udviklet sig til mere end gensidig sympati, og da Michael vender hjem fra et traumatisk fangenskab, hvor han kun har kunnet overleve ved at dræbe en uskyldig medfange, er alting forandret. Det kommer til et voldsomt opgør, før Michael til sidst bryder sammen under vægten af sin skyld.

Bøger: Der er hidtil ikke udkommet mange romaner om, hvad krigen i Afghanistan gør – og hvordan moderne krigsførelse påvirker de unge soldater og deres omgivelser. Voksenromanen *Jeg er en hær* af Lars Husum er en af dem. Ved at følge dette link, når du frem til et interview med Lars Husum i anledning af udgivelsen. Artiklen hedder: *Stærke mænd beder ikke om hjælp* af Carsten Andersen. Politiken 25.9.2010:
http://politiken.dk/kultur/boger/interview_boger/ECE1068380/staerke-maend-beder-ikke-om-hjaelp

Hvis du/I vil finde andre skønlitterære tekster, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig, som findes i udlånssamlingen:

Steen Østengaard m. fl. : Download fra 00'erne, scoop 15, Alinea, 2010.

Den indeholder:

Digt af Marianne Larsen: Soldaterfamilie, 2008

Poetry slam-tekst af Frank Langmarck: Ford Danmark, 2009

Jesper Nikolaj Christensen: Soldater græder ikke, Høst & Søn, 2009

Den handler om en pige, hvis far er i Afghanistan. Det er pigens indre kamp og savnet af faren, der er i fokus. Pigens tilværelse bryder sammen og blandt andet tvangsfjernes hun. Familien går i opløsning.

Hvis du/I vil finde tv-udsendelser, der kan købes hos CFU. Udsendelser, der går tæt på Danmarks globale engagement i krig:

Janus Mertz: Armadillo.

Tv-version. Kun tilladt for børn over 15 år. Den findes også på www.filmstriben.dk Den prisbelønnede dokumentarfilm handler om, hvad der sker med unge mennesker, der bliver sendt i krig.

Dansk tale og tale på forskellige sprog med danske undertekster.

65 min. 2010

KOMmentar: Vurdér om den er egnet i din klasse.

TV2: Armadillo – er det prisen værd?

Diskussion om filmen "Armadillo" og specielt spørgsmålet om, hvorvidt den danske militære indsats i Afghanistan har været og fortsat er meningsfuld. I det politiske panel sidder Søren Espersen (DF), forsvarsminister Gitte Lillelund Bech (V), Lene Espersen (K), Holger K. Nielsen

(SF) og Frank Aaen (Ø). Der er også andre kommentatorer i studiet, nemlig forfatteren Carsten Jensen og Mellemøsteksperten Lars Erslev Andersen. Soldater i Afghanistan, tidligere soldater i Afghanistan og pårørende til afdøde soldater giver også deres besyv med. 2 dvd'er a 40 min. 2011.

Kommentar: Det er et voksent forum, så kun de ældste elever vil få udbytte af den.

DR1: Farvel til Danmark (Danmark i krig 1)

Historien om de danske soldater på farlig mission i Afghanistan. Efter en tårevædet afsked med kærester og familie i Danmark tager de ud med livet som indsats. 23-årige Thor rejser med sit tigerdyr som maskot og håber at vende hjem uden ar på sjælen. Vi følger soldaternes hverdag i Helmand provinsen, i den farligste del af det krigshærgede land.

30 min. 2009

Kommentar: Udramatisk i forhold til fx Armadillo. Vi følger primært en ung mand og en ung kvinde med indblik til forældrenes følelser og tanker om udsendelsen. Dokumentaren starter med udsendelsen i Danmark og slutter i Afghanistan.

TV2: Far, far krigsmand. Instruktører: Mads Ellesø - Ide: Kasper Torsting

Hovedpersonen Søren følges i Danmark og i Afghanistan. Døtrene, kæresten og søsteren kommer også til orde i dokumentarfilmen. Overordnet vises splittelsen mellem soldaterlivet og familieleven. Soldaterlivets fascination, farer, angst og venskabet skildres.

50 min. 2010.

Kommentar: Den er velegnet for hele aldersgruppen.

Jeg vil blive jinn og hævne mig

Så kom der omsider igen en ungdomsbog fra Kåre Bluitgen. Og tak for den – for den er skam så ganske udmærket.

Jeg plejer ikke at bede til Gud. Men jeg gør det nu. For jeg er allerede død. Nu kommer englene og træver mig med jernhammeren, indtil der blæses i basunen, og jeg og far og alle andre, også hende, skal rejse os fra vores grave.

Og jeg skal ud over broen, der bliver smal som en sverdæg, mens mørket tager til omkring mig, og kroge og hager vil prøve at rive mig omkuld, så jeg styrter ned i flammerne. (side 106.)

Dette citat udgør også de første linjer i bogen.

Romanen er om den unavngivne danske dreng, der skal med sin far til et asiatisk land, formodentlig Pakistan, idet der både omtales pakistanske kokke og pakistanske operationer.

Bluitgen har en pointe med at undlade at lade os vide drengens navn, og den røbes først på side 126 af bogens 132 sider – og skal heller ikke afsøges her.

Et hærget område

Drengen, hvis far og mor netop er flyttet fra hinanden, skal flytte med sin far til det fremmede land, hvor de skal bo i fire måneder.

Faderen skal forestå opførelsen af en moske i en landsby, der ligger tæt ved en international militærbase "Amled". På tomtten har tidligere ligget en shia-muslimsk moske, men den blev sprængt i luften af sunni-muslimer.

I begyndelsen bor drengen og faderen i lejren, men senere flytter de ind i landsbyen i en lille lejlighed. Drengen er genstand for stor opmærksomhed, når han går gennem byen for at komme til og fra skole.

Ordet latter er et vigtigt ord i denne fine roman. En dag spørger drengen sin far, hvad ordet *laugh* betyder på dansk.

Faderen undrer sig, for det ved drengen da udmærket, men spørgsmålet skyldes, at læreren hende i den internationale skole har fortalt, at da opørerne var der, så fik man 10 slag over ryggen for at le på gaden (det lyder mildest talt som om, det var talibanere, der hærgede området).

Faderen kan fortælle, at det hang sammen med den opfattelse, at den, der lo, ikke tænkte på Gud.

Drengen får noget at tænke over. På torvet i deres landsby – tæt ved deres bopæl står der en statue, som har fået sprængt hovedet af. På toppen, hvor hovedet skulle trone, ses kun noget stribende ameringsjern.

Smilet er den korteste afstand

En dag ser han hende. Hun kommer cyklende langs floden. Sadlen på cyklen er sat alt for lavt til hende, så det ser kosteligt ud og bringer drengen til at le – og kontakten er skabt. Pigen har lært sig et minimalistisk engelsk, så der er kommunikationsmuligheder, selv om det stort set bliver på enkeltordsniveau.

Drengen er først og fremmest duperet over hendes relative frimodighed (andre piger i landsbyen færdes kun med tørklæder, og voksne kvinder går med burka, så indtrykket af denne charmerende pige er nærmest chokerende i al sin åbenhed).

Hun siger tilmed til drengen: "They say you must not speak? You must laugh. It is OK now."

Benny Andersen skriver et sted et digt: *Her går vi ved siden af hinanden/ mellem os er der tusind mill/ for stædige til at skyde den lille/genvej på godt og vel et smil.*

Jo, smilet er den korteste afstand mellem to mennesker.

Af Eiler Jensen

Da drengen fortæller sin far om mødet, bliver også faderen opløftet, og han siger til drengen, at han skal give hende noget marcipanbrød. Og tilføjer, at næste gang nogen vil spørge ham om, hvorfor han er der, så vil han henvise til pigen.

Men allerede næste gang, drengen møder hende, bryder helvede løs. Pigen har et gulddiadem med sig, men da hun vil vise drengen det, bliver det slået ud af hånden på hende, og en mand straffer hende voldsomt for at have taget kontakt til denne fremmede.

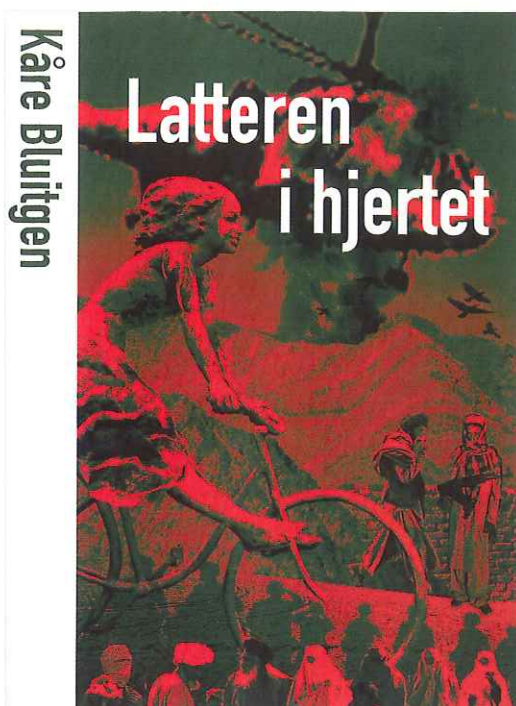
Forelskelse og terror

Siden beder faderen ham om at undlade at kontakte hende – det vil hverken være godt for pigen eller for den sags skyld for det projekt, faderen er nede for at forstå. Deres møder bliver sjældnere – men hans længsel efter hende forstærkes, og han udvikler en forelskelse i denne lille pige med

Kåre Bluitgens forfatterkab omfatter mange værker, der bygger på historie, kultur og religion. Det gælder også denne bog, hvor han har en pointe med at undlade at lade os vide drengens navn for til sidst.

Kåre Bluitgen:
Latteren i hjertet
I serien Frit for fantasi.
Dansk lærerforening,
132 sider, 157,50 kr.

den store udstråling.

Det ender med, at han hemmeligt må besøge hende i hendes nærliggende landsby, hvortil han kan komme med bussen. Ved det andet besøg, viser det sig, at pigen netop er blevet lovet væk til landsbyens høvding. Det er ganske trist.

Drengen er taget op til landsbyen uden sin fars vidende, men denne har gennemskuet, hvor drengen har sneget sig hen, så han tager op efter ham.

Mens han er der, udsættes landsbyen for et terrorangreb, raketter sendes mod byen og udkanten af den, og mange dør eller bliver såret, og man mener, at det er danskernes skyld, hvorefter de bringes i husarrest.

Faderen får ganske vist kontakt til folkene i militærbasen, og de lover at komme efter dem, men når ikke frem. Om natten, da endnu et angreb sættes ind, lykkes det drengen at flygte sammen med sin far – og sammen med pigen og hendes familie, som tilsyneladende ikke er alt for fornøjede med alliancen mellem pigen og høvdingen, der forekommer noget traditionel i sin attitude.

Fortid eller nutid?

Det lykkes efter en spændende flugt at komme tilbage til basen med familien,

og drengen har kun det ene ønske, at pigen må komme med tilbage til Danmark (og – nej – jeg røber stadig ikke Bluitgens pointe). Det mislykkes dog – og så er det jo som at være død – i hvert fald bliver livet træls og meningsløst.

Det er pigen, der bærer latteren i hjertet i begyndelsen. Nu er det drengen, der gør det, men kun som et bittert minde. Faderen er fuld af lovord om pigen og siger: Jeg har aldrig mødt en pige som hende. Hun overgår selv din mor i den alder.

Drengen sidder tilbage i Danmark og ... spekulerer på, om det er ankomsten eller afskeden, jeg om nogle år mest vil huske.

Apropos pigen: Den itusprængte statue på landsbytorvet var faktisk landets tidligere præsident, som indførte skoler for piger, og han stammede netop fra denne landsby. Nu er skolen nedlagt og hovedet skudt af ham – trange kår for piger og kvinder, selv om pigen mener, at det nu er ok at le. Og selv om præsidenten er taget til nåde...

Det meste af romanen er skrevet i præteritum (datid), men første kapitel og de sidste fire kapitler er skrevet i nutid.

Frihed og oplysning nødvendigt

Romanen indledes med to billeder – det første, som indleder denne anmeldelse – det andet er et billede, hvor drengen dog er i live, men ser på pigen, der sidder og læser i en billedbog, og han afslutter forestillingen med:

Ude i solen og sneen skal hun klynge sig til mig og sige: "I love you".

Fortællingen er altså fortalt retrospektivt, drengen er kommet hjem med sit forrevne hjerte og lider og forestiller sig lidelsesfyldte scenarier – så langt fra med latteren i hjertet.

Men mon ikke drengen på længere sigt kan finde trøst i at have kendt en så dynamisk, lykkeligt selvbevidst og inciterende pige som denne krudtugle? Og dermed begrave sin hævntrang?

En fin bog om, at frihed og oplysning er nødvendige forudsætninger for individuel lykke.

Giv et synonym til ordet	Sig ordets ordklasse
Giv Et antonym til ordet	Giv en definition af ordet
Stav ordet højt	Tilføj en forstavelse eller en afledningsendelse
Find et ord der rimer	Sig ordet i en sætning

Ordkortet er udarbejdet af Ayoe Quist Henkel, men findes også andre steder.

Kopier et passende antal, så du har nok sæt til makkerpar i klassen.

Plast dem eventuelt, inden opskæring, så holder de længere. 😊

Boganmeldelse

Navn:

Dato:

Titel:

Forfatter:

Forlag og udgivelsesår:

Antal sider:

Latteren i hjertet handler om ...

Jeg synes bogen er ...

fordi ...

Bogen henvender sig især til ...

Jeg vil/vil ikke anbefale den til ...,

[Skriv tekst]

Links

Reportage: En journalist har rejst i Afghanistan: Han fortæller om, krigen. Han reflekterer over, om det er prisen værd, og vil ved selvsyn undersøge det. Han bliver i tvivl på rejsen. Ved at inddrage podcast skal eleverne være aktive lyttere. Det er en helt anden disciplin, som også i Fælles Mål 2009.

Podcast:

<http://www.information.dk/180438>

Kommentar: Velegnet til lærerbrug.

Pressefotos med tilhørende artikler om pigen, der fik næsen og ører skåret af, da hun flygter fra et tvangsægteskab.

Jyllands-Posten. *Afghansk pige får sin næse igen*

Offentliggjort 07.08.10 kl. 06:48

<http://jp.dk/udland/usa/article2143988.ece>

Politiken. *Offer for tvangsægteskab og traditioner: Bibi Aisha fik skåret ører og næse af. 24. 12. 2010:*

<http://www.e-pages.dk/politiken/46415/10>

Politiken viser også et pressefoto af pigen efter dygtige kirurger i New York har lavet hendes ansigt igen.

Det viser i virkelighedens verden, hvad pigen i Latteren i hjertet sætter på spil, og det relaterer også til pigens søster (s. 70 og 76).

Debatindlæg i tilknytning til pressefotos: *Pigen med afskåret næse og Carsten Jensen.* Naser Khader

Søndag den 15. august 2010 kl. 20:38

<http://naser.blogs.berlingske.dk/2010/08/15/pigen-med-afskaren-n%25c3%25a6se-og-carsten-jensen/>

Nyhed mandag d. 14.3.2011

Læreruddannelsen skal akkrediteres

Af: Karen Ravn

...

Lærerstuderende vil have kulturmødet med

De lærerstuderende glæder sig over, at der nu kommer overordnede mål for læringsudbyttet i uddannelsen - det kan give både de studerende og underviserne en bedre målestok for, hvad der er vigtigt i uddannelsen, og hvad de forventes, hvis man skal kunne varetage arbejdet som lærer i folkeskolen. Men i sit høringssvar udtrykker Lærerstuderendes Landskreds skuffelse over, at der ikke lægges mere vægt på den færdige lærers evne til at forstå og videregive forståelsen af kulturmødet i skolen og i samfundet.

"Folkeskolens elever kommer til at leve i en hverdag, der i høj grad er præget af forskellighed mellem kulturer. For at kunne tage del i dette og bidrage til et positivt samspil mellem disse er læreren nødt til selv at have en stor indsigt. Ikke kun i dansk kultur, men også i nye kulturer i Danmark, samt i hvordan disse kan behandles på en konstruktiv måde, der giver plads til eleverne, og lærer dem at fungere i et flerkulturelt samfund", skriver de lærerstuderende, der også foreslår, at forældre- og elevdemokrati bliver nævnt.

...

Uddrag af elektronisk udgave af Folkeskolen

Dansklærerforeningens Forlags hjemmeside

Danmark er i krig. Et sted i Centralasien. Der er flere ofre end helte. Og hvem der er hvem, er ikke alt for tydeligt. Hvordan handler man som menneske i sådan en situation? Hvordan behandler man mennesker i sådan en situation?

Bogen fortæller i et levende og poetisk sprog om de medmenneskelige dilemmaer der kan opstå, når man uden at ville det, pludselig befinder sig midt i en krigszone.

Se et klip om *Latteren i hjertet* på **Dansklærerforeningens web-tv**. Klippet ligger også på **Dansklærerforeningens kanal på Youtube**, så det fx kan deles på Facebook.

"Kåre Bluitgen er en varmhjertet fortæller med et anstrøg af det sentimentale. Der er ingen belæring eller fordømmelse i historien. Det følger af læsningen. Og som sædvanlig spiller naturen en rolle. Kåre Bluitgen beskriver kulden, bjergenes storhed og støvsletterne ... Det vigtigste ligger i detaljen ... *Latteren i hjertet* rammer midt i hjertet. Sent glemmer man den lille, trodsige ild-flue, der giver den gas i en blanding af vanvid og levende latter."

- Steffen Larsen, *Politiken*, december 2009. "*Latteren i hjertet* giver ikke noget endeligt svar på, hvordan det går – vil gå – med pigen, som man kalder Vølven, men ét er sikkert: pigen Vølven har gjort et uudslætteligt indtryk på drengen. Det samme har denne fine lille ungdomsroman af den eminente skriver Kåre Bluitgen gjort på denne anmelder."
- Bent Rasmussen, *Skolebiblioteket*, december 2009. "Kåre Bluitgens *Latteren i hjertet* nærmer sig det dokumentariske på en god måde. Han har sin research i orden, er ikke for hidsig med at flashe den, men lader den danne en sansemættet baggrund for handlingen. ... Fascinerende personskildring og en intens fortælling."
- Kari Sønsthagen, *Berlingske Tidende*, januar 2010. "Samlet konklusion: En meget vel-skrevet roman med mange særdeles vedkommende problematikker. Bogen fortjener mange læsere."
- Kirsten Thorning Thagaard, lektøruddtalelse, januar 2010. *Latteren i hjertet* indgår i serien **FRIT FOR FANTASI**

(Hentet på <http://www.dansklf.dk/page.dsp?trade=1&area=5&c=1166> 110330)